№ 124. Czwartek 31. Maja 1855. Rok Gazecie 45.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Szwajcarya. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 29. maja. Dnia 29. maja 1855 wyszła z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie i będzie rozesłana częśc VI. oddziału pierwszego Dziennika rządowego z 1855 r. dla okręgu administracyjnego Namiestnictwa we Lwowie.

Zeszyt ten zawiera pod:

Nr. 59. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 8. lutego 1855, tyczące się oznaczenia rangi służbowej urzędników z powodu nowej organizacyi mianowanych.

Nr. 60. Rozporządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 5. marca 1855, którem ustanowione zostają szkolne ferye w szkołach głównych i w szkołach niższych realnych z niemi połączonych.

Nr. 61. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 15. marca 1855, którem się objaśnia §. 55, 73 i 89 patentu z dnia 17. lutego 1853, co do wyrazów kupcy i fabrykanci.

Nr. 62 Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 15. marca 1855, o kompetencyi sądów do protokolowania lub wykreślenia firmy kupców.

Nr. 63. Rozporządzenie ministrów spraw wewnętrznych i finansów z dnia 20. marca 1855, dotyczące ustanowienia prowizorycznych starostw górniczych i wyższych władz górniczych celem wykonania powszechnej ustawy górniczej.

Nr. 64. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 20. marca 1855, w przedmiocie budowania i utrzymywania tych części gościńców eraryalnych, które przechodzą przez wsi lub miasta.

Nr. 65. Rozprządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 26. marca 1855, tyczące się oznaczenia czasu, w którym rozpoczną działania swoje nowo uorganizowane urzęda w Morawii i Szlązku.

Nr. 66. Rozporządzenie ministra sprawiedliwości z dnia 26. marca 1855, mocą którego wydaje się bliższe postanowienie o wykonaniu władzom adwokackim.

Nr. 67. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. marca 1855, o zaczęciu czynności urzędowych urzędów obwodowych w Czechach.

Nr. 68. Rozporządzenie ministrów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 28. marca 1855, o zaczęciu czynności urzędów powiatowych w Czechach.

Nr. 69. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych sprawiedliwości oraz naczelnej komendy wojskowej z dnia 31. marca 1855, o przedmiocie wykonania sądownictwa cywilnego c. k. konzulatów nad poddanymi austryackimi, tudzież nad osobami pod opieką Austryi zostającemi w państwie Otomańskiem.

Sprawy krajowe.

(Protokoły konferencyi Wiedeńskich.)

(Ciąg dalszy, ob. N. 123 Gaz. Lw.)

Dodatek do protokołu Nr. V.

Rozbiór drugiego punktu.

1. Ponieważ akt kongresu wiédeńskiego, w którym Wysoka Porta niemiała udziału, w artykułach 108—116 ustanowił zasady względem uregulowania żeglugi na rzekach przecinających kilka państw, przeto umawiają się kontrahujące mocarstwa między sobą względem stypulacyi, ażeby nadal te zasady zastosowane były w równy sposób na dolny bieg Dunaju od punktu gdzie ta rzeka staje się wspólną Austryi i państwu ottomańskiemu, aż do morza. To rozporządzenie stanowić będzie odtąd część publicznego prawa europejskiego pod gwarancyą wszystkich kontrahujących mocarstw.

2. Te zasady mają być zastosowane zupełnie w duchu ułatwienia handlu i żeglugi w ten sposób, by żegluga na tej części Dunaju niedoznawała żadnych przeszkód i nie ulegała opłacie, któraby wyraźnie niebyła oznaczona w przyszłych stypulacyach; przywileje zaś i swobody zasadzające się na dawniejszych traktatach i kapitulacyach z pobrzeżnemi państwami nad dolną częścią rzeki, jak dalece niezostają w sprzeczności z zasadą wolności żeglugi, mają pozostać w mocy obowiązującej.

Na całej więc wspomnionej części Dunaju niebędzie się pobierać żadna opłata z tytułu żeglugi, ani zadna należytość od towarów złożonych na okrętach, zgoła wolna żegluga niema doznawać żadnych przeszkód. Środki ostrożności, jakieby chciano zaprowadzić ze względu na komory i kwarantany, ograniczać się będą na ścisłej potrzebie, a zaprowadzenie ich musi się zgadzać z wolnością żeglugi.

3. Dla uchylenia najgłówniejszej przeszkody tamującej żeglugę na niższym Dunaju, przedsięwzięte i ukończone będą w jaknajkrótszym czasie roboty potrzebne do oczyszczenia ujść Dunaju od zamulającego piasku i do uchylenia innych przeszkód fizycznych, które utrudniają spławność rzeki na innych punktach, tak iż komunikacya aż do Gałaczu i Ibraiłowa dla handlowych okrętów z największym nawet ładunkiem uwolniona będzie od wszelkich niebezpieczeństw, przeszkód i strat, jakie po dzień dzisiejszy zagrażały handlowi.

Na pokrycie kosztów tych robót i zakładów ku zabezpieczeniu i ułatwieniu żeglugi pobierane będą stałe należytości od okrętów na niższym Dunaju pod wyraźnym jednak warunkiem, ażeby równie w tym jak i w kazdym innym względzie bandery wszystkich narodów tym samym ulegały przepisom.

4. Dla urzeczywistnienia stypulacyi zawartych w poprzedzającym artykule, obejmą kontrahujące mocarstwa ze względu na europejski interes, który się łączy z zupełnem otwarciem Dunaju aż do morza, w spólnej umowie i w granicach określonych w akcie finalnym kongresu wiédeńskiego, kierunek i gwarancye wykonania, równie jak biorą na siebie także najwyższą kontrolę względem utrzymania zasady otwarcia Dunaju. Na ten cel oznaczą za pomocą europejskiej komisyi złożonej z delegowanych każdego państwa, jakie roboty mają być wykonane i jakie środki użyte, by uchylić fizyczne i inne przeszkody, które dotychczas tamują wolna żeglugę na części Dunaju między Gałaczem a morzem. Ta europejska komisya, która tylko na mocy wspólnej umowy będzie mogła być rozwiązana, wypracuje podstawy regulaminu żeglugi tudzież policyi rzecznej i morskiej, i zredaguje instrukcye, które służyć będą za normę i wskazówkę nadbrzeżnej komisyi wykonawczej złożonej z delegowanych trzech państw wybrzeżnych, mianowicie Austryi, Rosyi i Turcyi.

5. Komisya nadbrzeżna powołana w imieniu Europy do czynności władzy wykonawczej będzie nieustająca. Opatrzona będzie w potrzebne pełnomocnictwa, by w sposób najskuteczniejszy spełnić swe zadanie.

6. Rosya zgodzi się na to, że nie zaprowadzi już na nowo linii kwarantany, którą dawniej utrzymywała nad odnogą Suliny. Czuwać będzie nad tem, ażeby żaden z jej zakładów wojskowych leżących od ujścia Pruta do Dunaju aż do miejsca gdzie się dzielą odnogi St. Jerzego i Suliny nie molestowały okrętów płynących rzeką. Na części zaś rzeki między punktem wspomnionego odgałęzienia a ujściami odnogi św. Jerzego i Suliny niebędą się znajdować żadne fortyfikacye.

Ponieważ Rosya z swej strony niemniej gorliwie pragnie zabezpieczenia wolnej żeglugi na Dunaju jak inne mocarstwa kontrahujące, przeto obowiązuje się wspierać wszelkiemi środkami czynność nieustającej komisyi. (C. d. n.)

Ameryka.

(Nowy poseł do Hiszpanii. — Republika argentyńska. — Nadzieja zgody Brazylii z Paraguają.)

Nowy Jork, 2. majs. Nowy poseł przy dworze hiszpańskim, jenerał Dodge, udał się na pokładzie paropływu „Pacifique" w podróż do Europy.

Dziennik *Rio de la Plata* zawiera wiadomości z Montewideo z 22. lutego: Jedynym wypadkiem niejakiej wagi jest zebranie się izb prawodawczych dnia 15. lutego. Pod względem stosunków zagranicznych potwierdza przedłożone poselstwo istniejące między republiką i Brazylią równie jak mocarstwami europejskiemi przyjacielskie stosunki. Z tem wszystkiem położenie kraju jest zawikłane.

Eskadra brazylijska przybyła d. 4. lutego do Parany i sądzą powszechnie, że nieporozumienie z Paraguayem będzie załatwione w drodze dyplomatycznej. *(Wien. Ztg.)*

(Państwo Buenos Ayres uznane udzielną republiką.)

Nowy York, 8. maja. Po zawartym z końcem roku zeszłego pokoju między republiką argentyńską i państwem Buenos Ayres, nastąpiło także uznanie nowego państwa Buenos Ayres ze strony kilku państw. Francya, Ameryka północna, Brazylia i Sardynia dopełniły już tego aktu dyplomatycznego i zawierzytelniły równocześnie ajentów swoich przy rządzie państwa Buenos Ayres i przy prezydencie republiki argentyńskiej. Przybycie angielskiego sprawującego interesa i jeneralnego konzula do państw obydwóch ma niebawem nastąpić. *(Zeit.)*

Hiszpania.

(Nota p. Pacheco do rządu papieskiego. — Wstępnego do kraju opłata ma być zniesiona. — Bracia Tristany.)

Madryt, 15. maja. Hiszpański ambasador w Rzymie, pan Pacheco wydał notę do rządu papieskiego, w której wyłożył skutki ustawy desamortyzacyjnej. Tę notę przydzielono komisyi kardynałów zajmującej się głównie sprawawi Hiszpanii.

Kortezom przedłożono projekt względem zniesienia podatku 8 realów pobieranego od każdego cudzoziemca przy wstępie do Hiszpanii. Komisya mianowana dla rozpoznania projektu tego żąda ażeby podatek wspomniony zniesiono tylko na granicy portugalskiej, zresztą zaś zatrzymano.

Rząd otrzymał wiadomość, że bracia Tristany kryją się w dolinie Andorra, zkąd zamierzają uorganizować kampanię, która się ma rozpocząć zajęciem ufortyfikowanego miasta Seu d' Urgel na granicy Katalonii. Marsan i inni mają czekać w Ampurdan, a potem działać spólnie z bracią Tristany. *(W. Z.)*

(Nieporozumienia z Ameryką.)

Według doniesień z Madrytu z d. 18. maja zachodzi ciągle jeszcze nieporozumienie między hiszpańskim i północno-amerykańskim rządem względem wyspy Kuby. W depeszy z d. 17. przesłanej gabinetowi Madryckiemu oświadczył rząd Washingtoński, że na przyszłość wszelkie odwiedziny władz hiszpańskich na pokładzie okrętów amerykańskich będzie uważać za przypadek wojny. — Jenerałowi Calonge nakazano opuścić Hiszpanię. *(Abb. W. Z.)*

Anglia.

(Posiedzenie z d. 21. maja.)

Londyn, 22. maja. *W izbie niższej* zapowiedział wczoraj Mr. *Roebuck* projekt względem przedłożenia wszystkich dokumentów odnośnych równie do mianowania, jakoteż do usunięcia kapitana transportowego Christie. Na zapytanie pana Warner oświadczył lord *Palmerston*, że admirał Stirling zawarł w jesieni roku zeszłego traktat z Japonią, na mocy którego dozwolono angielskim okrętom wstęp do pewnych portów japońskich dla naprawy i zaprowiantowania i mają podzielać wszelkie korzyści i przywileja przyznane innym narodom (z wyjątkiem przywilejów przyznanych Chinom i Hollandyi); przeto stypulacye traktatu zawartego między północną Ameryką i Japonią odnoszą się także do handlu angielskiego. O traktacie między Rosyą i Japonią nie otrzymał żadnej wiadomości.

Lord J. *Russell* rekapitulował swój dawniejszy raport o zamknięciu konferencyi. Jestto ta sama deklaracya, jaką dał po powrocie z Wiédnia; oświadczył jednak, że reprezentanci austryaccy byli w zupełnej zgodzie z mocarstwy zachodniemi co do propozycyi pokoju z tą tylko różnicą, że nie chcieli wnosić punktów, któreby zawikłały Austryę w niebezpieczeństwa i klęski wojny, nim wszelkie usiłowania pośrednictwa wyczerpane będą. To wywołało niejaką różnicę co do ducha i tonu, w jakim rozbierano rozmaite projekta, ale o ile szło o zdanie i poparcie moralne użyczali pełnomocnicy austryaccy mocarstwom zachodnim wszelkiego wsparcia. Jego zdaniem wniesie Austrya jeszcze raz propozycye. Jeźli się okażą niepodobne do przyjęcia, wtedy skończy się konferencya, a każdemu członkowi parlamentu będzie wolno wezwać izbę do objaśnienia zdań swoich; w razie zaś przeciwnym nastąpiłoby rozpoczęcie na nowo układów, a widoki pokoju byłyby większe; niż przedtem. Więcej nie może powiedzieć w tej chwili. Jeźli kto nazwie mowę jego i lorda Palmerstona niedokładną, to może ma słuszność, ale pochodzi to jedynie ztąd, iż sytuacya sama nie ma pewnego punktu oparcia. Powtarza, że układy są wstrzymane, a nie stanowczo zerwane. Panu Gibson wolno wnieść lub cofnąć swą mocyę; rząd bowiem gotów zawsze przyjąć wyzwanie. Sir *Pakington* niezaspokojony temi oświadczeniami rządu utrzymuje, że trzebaby mieć więcej niż ludzkie pojęcie chcąc rozpoznać z tego, czyli konferencye są zamknięte lub nie. Sir G. *Grey* poszedł w pomoc pojęciu szanownego baroneta, przypominając mu, że w Wiédniu konferowano, nim przybył lord J. Russell i p. Drouin de Lhuys, i że po wyjeździe ich można konferować, gdyż reprezentanci Anglii i Francyi przy dworze Wiédeńskim mają pełnomocnictwo przyjmować nowe projekta pod rozbiór.

Lord *Clarendon* kazał ogłosić w dziennikach listę pewnej liczby Anglików, którzy się znajdują w Woroneżu w niewoli rosyjskiej i za pośrednictwem ambasadora duńskiego z Petersburga, zaopatrzeni zostali w odzież ze środków pieniężnych, które rząd angielski przesłał. Zamiarem tego ogłoszenia jest uspokoić krewnych tych jeńców o ich losie. *(W. Z.)*

(Urodziny Jej Mości Królowy. — Nadanie orderów tureckich.)

Londyn, 21. maja. Na cześć urodzin Jej Mości Królowy odbyła się przedwczoraj po południu wielka recepcya w pałacu St. James. Obecnych dam i mężczyzn było do 1600. Wieczorem podług dawnego zwyczaju wyprawili świetne bankiety Arcybiskup z Yorku, Viscount Palmerston jako pierwszy Lord skarbu, Lord Panmure jako minister wojny, Sir George Grey, jako minister spraw wewnętrznych, kanclerz skarbu Sir Charles Wood jako pierwszy Lord admiralicyi, Sir A. E. Cockburn jako Attorney jeneralny, Earl Spencer jako pierwszy ochmistrz, margrabia Beadalbane jako pierwszy szambelan i Vernon Smith jako prezydent bióra handlowego. Niektóre gmachy, mianowicie teatr i kluby, były rzęsisto oświetlone.

— Ogłoszony w *London Gazette* dekret królewski dozwala Lordowi Raglan, admirałowi Dundas, pp. Sir J. Burgoyne i Sir G. Brown, i admirałowi Lyons nosić otrzymany od Sułtana order Medjidie. *(W. Z.)*

Szwajcarya.

(Sprawa legii cudzoziemskiej.)

Berna, 19. marca. Od kilku dni bawi tu angielski pułkownik Dickson i wspólnie z ambasadą angielską zawiera potrzebne ugody z wyższymi oficerami względem utworzenia angielskiej legii cudzoziemskiej. Układy te doszły już tak daleko, że pułkownik Sulzlunger podjął się utworzyć legion Szwajcarów, a oprócz niego uzyskano także dla legii pułkownika Edwarda Funk z Ridau (komendanta artyleryi berneńskiej) i kapitana Baumgartner z Wallis. Sulzlunger i Fung otrzymają komendę i będą podlegać tylko jenerałowi angielskiemu, komendantowi legii. Warunki wstępu są w istocie bardzo ponętne, gdyż każdy szeregowiec otrzyma 150 fr. na rękę i dziennie 1 fr. 30 cent. żołdu. Jest w tem jakiś rodzaj emulacyi dla wytrzymania konkurencyi z legią francuską, która dopiero teraz zawiązywać się zaczyna. Dla szwajcarskiego oddziału legii angielskiej zawarli wspomnieni wyżsi oficerowie osobną kapitulacyę, która miała otrzymać potwierdzenie ministerstwa angielskiego. *(W. Z.)*

Niemce.

(Konferencye telegraficzne. — Król Saski objeżdża dwory książąt Saskich.)

Monachów. 17. maja. Niemiecko-austryackie towarzystwo telegraficzne, założone w roku 1850 przez rządy Bawaryi, Austryi, Pruss i Saksonii, potem rozszerzone przystąpieniem Holandyi, Wirtembergu, Hanoweru, Meklenburga i Badenu, odbywa według konwencyi od czasu do czasu konferencye, na których wszyscy członkowie przez deputowanych są zastąpieni. Dnia 15. maja otworzono od czasu założenia czwartą konferencyę w Mnichowie.

Drezdno, 19. maja. Król Jego Mość udał się dziś w towarzystwie jenerał-adjutanta, jenerał-leitnanta Reichard w podróż, dla oddania wizyty dworom wielkich książąt Saskich.

(Ściślejsze przepisy na zbiegów z królestwa polskiego.)

Z nad granicy królestwa polskiego piszą do dziennika *C. B.* pod dniem 13. maja, „że władze publiczne są teraz znowu spowodowane przestrzegać jak najściślej istniejących przepisów przeciw polskim zbiegom i dezerterom. Zgodne w treści rozporządzenie dwóch naczelnych prezydentów pogranicznych prowincyi Prus i Poznania postanowiło warunki, pod któremi może być cierpiany pobyt w kraju tych osób. Nawet arcybiskupie konsystorya w Poznaniu i Gnieźnie były zmuszone wydać rozporządzenie przeciw wykroczeniu względem kościoła. I tak zakazano zbiegom przeciw przepisom dawniejszego rozporządzenia, zawierać związki małżeńskie z osobą płci żeńskiej urodzoną w tym kraju; dla uniknienia tego rozporządzenia przedkładano nieraz duchowoym fałszywe atestata, tak iż konsystorya rozkazały księżom dotąd nie dawać ślubu na mocy atestatów, pokąd urzęda landratowskie nie potwierdzą prawdziwości tych poświadczeń."

Rosya.

(Przebicie zdawkowej monety. — Ministerstwo dobr koronnych. — Doniesienia z Warszawy.)

Petersburg, 11. maja. Na mocy dekretu do ministra finansów będzie nadal przebita miedzianna moneta zdawkowa, kopijki, deneżki i poluszki, ale nie z popiersiem Cesarza, lecz tylko z jego cyfrą A. II.

Podanem wczoraj do publicznej wiadomości rozporządzeniem rządowem ukończono już nakazany przez Cesarza Mikołaja, w ekonomicznym względzie ważny dla Rosyi regulamin, to jest zadysponowaną w roku 1837 organizacyę ministerstwa dóbr koronnych. Wydane wówczas rozporządzenia, tyczące się organizacyi podrzędnych rozmaitych ministerstwu gałęzi administracyi są teraz całkiem obowiązujące, a Cesarz Alexander II. sankcyonował rozpoznany przez radę państwa regulamin i zadekretował jego wykonanie. Prócz powszechnych, i na to ministeryum rozciągniętych przepisów, regulaminu ministeryalnego, zawiera wydana instrukcya, odgraniczenie czynności i przywilejów ministerstwa dóbr skarbowych a mianowicie pod względem *a)* administracyi dóbr skarbowych; *b)* opieki włościan koronnych, obcych kolinistów i szczepów koczujących, *c)* kierunku i podźwignienia ekonomii.

Warszawa, 14. maja. W najznaczniejszej zbrojowni w królestwie, w Modlinie (Nowym Georgiewsku) przy ujściu Narwy w Wisłę, panuje wielka czynność. Dla rewizyi magazynów tamtejszych udał się ztąd jenerał Bentkowski w osobnych poleceniach do naczelnego wodza armii czynnej tudzież nowo mianowanego szefa

zachodniego okręgu inżynierów, jenerała Avreggio I. Z Łowicza przybył tu komendant korpusu grenadyerów Plautin, a to w towarzystwie komendanta siódmej dywizyi lekkiej kawaleryi. Utrzymują powszechnie, że zamiarem podróży Plautina jest założenie obozu przy żelaznej kolei pod Łowiczem.

Księstwa Naddunajskie.

(Sąd doraźny na podżegaczy c. k. wojska.)

Gazeta de Moldavia podaje następujące ogłoszenie:

„Tutejsza c. k. komenda serbsko-banackiego korpusu armii zmuszona została według noty z 3go b. m. kilkoma chociaż bezskutecznemi próbami podmówienia ustanowić sąd doraźny na zbrodnie przeciw c. k. austryackiej sile zbrojnej, jako to: nieuprawiony werbunek, szpiegostwo i podmawianie do przekroczenia zaprzysiężonych obowiązków służby.

Chociaż spodziewać się wypada, że nadal ani tutejsi ani też obcy poddani niebędą brać żadnego udziału w takich przedsięwzięciach, które jak wyż wspomnione zbrodnie przeciw c. k. austryackiej sile zbrojnej odtąd podług prawa doraźnego traktowane lub jako współwinowajstwo w zbrodni stanu przez sąd wojenny karane być muszą; to przecież dla wczesnego ich ostrzeżenia uwiadamia się wszystkich poddanych austryackich o ustanowieniu sądu doraźnego na powyższe wypadki.

Jassy, 14. maja 1855.

C. k. ajent i konzul jeneralny
Baron *Testa*." *(W. Z.)*

Z teatru wojny.

(Depesza lorda Raglan.)

Angielski minister wojny otrzymał następującą depeszę Lorda Raglana:

„Pod Sebastopolem, 8. maja.

Mylordzie! W nocy z 5go b. m. zaatakował nieprzyjaciel naszą przednią paralelę na prawem skrzydle naszej linii zaczepnej, i kilku Rosyanom udało się wedrzeć do przekopów, zkąd jednakże wyparli ich śpiesznie na powrót z największą walecznością stojące tam oddziały 30go i 49go pułku pod dowództwem kapitana Williamson i porucznika Gubbins z 30go, i porucznika Rochfort z 49go pułku, z których ostatni niestety raniony został. Także z żalem donieść muszę, że kilku nader dzielnych podoficerów przy tej sposobności zabitych lub ranionych zostało. Tej samej nocy został kapitan Arnold z 4go pułku piechoty raniony i pojmany, gdy ustawiał przednie czaty na lewem skrzydle naszej linii zaczepnej. Strata tego oficera w służbie jest bardzo dotkliwa, gdyż przez cały czas oblężenia wypełniał on swoje obowiązki z największą gorliwością i niezrównanym zapałem. (Później nadeszła już wiadomość o śmierci kapitana Arnolda). Słyszałem, że do Bosforu przybyło 6 okrętów z wojskiem sardyńskiem. Przyjm pan itd. Raglan.

PS. Z radością donoszę panu, że przybył juz pierwszy oddział 12go pułku liniowego. *(W. Z.)*

(Poczta konstantynopolska. — Położenie wojsk sprzymierzonych. — Zaciąg turecki. — Miss Nightingale w Krymie.)

W *Konstantynopolu* spodziewają się potąd jeszcze (tak donosi ostatnia poczta) przybycia Cesarza Francuzów, zasadzając się w tej mierze na domniemanym planie wyprawy wojennej do Bessarabii. O stanie rzeczy w Krymie przytacza *Tr. Ztg.* z listu pewnego oficera sztabowego, który odbył całą kampanię krymską, następujące szczegóły: „Omer Basza powrócił już do Eupatoryi z wycieczki swej do Bałakławy i Kamieszy. Obserwuje go tam korpus rosyjski liczący do 8000 żołnierza, który złożony jest wyłącznie z jazdy i krępuje wszelkie działania wojska tureckiego. Eupatoryę oszańcowano z dwóch stron w trójkąt; fortyfikacyami temi kierował inżynier angielski Simmens, które jednak wypadły po części tak nieszczęśliwie, że jedna reduta razi szańce drugiej. Komunikacye Eupatoryi lądem z punktami przez sprzymierzonych zajętemi jest zupełnie przecięta; rzecz to wprawdzie wiadoma, lecz wspominam o niej dlatego, gdyż niektóre dzienniki europejskie mówią o istnieniu tej komunikacyi, lub przynajmniej są tego zdania, że łatwo możnaby je przywrócić. Główna armia rosyjska w sile 150.000 żołnierza stoi pod Symferopolem i utrzymuje ciągłą komunikacyę z Sebastopolem. Przy takim składzie rzeczy nie uważają potrzeby utrzymywania silnej załogi w twierdzy: trzymają tam tylko tyle wojska, ile do uzbrojenia czynnych bateryi potrzeba, gdyż w mieście nie ma dość miejsc bezpiecznych dla liczniejszych oddziałów. Bombardowanie wyrządziło wprawdzie znaczne szkody, lecz z tem wszystkiem nie ulżyło w niczem położeniu sprzymierzonych. Każdy prawy i szczery oficer przyzna teraz, że niepodobna zdobyć Sebastopola. Canrobert wpadł niemal w rozpacz. Silne fortyfikacye Rosyan po prawym brzegu rzeki Czarnej niedozwalają oblegającym pochodu ku tamtej stronie. Niepodobna też sprzymierzonym uczynić odwrotu do okrętów, gdyż w takim razie naparliby ich Rosyanie, i trudno też zabrać tego w 24ch godzinach na okręty, co przez 8 miesięcy nazwożono. Położenie sprzymierzonych pod Sebastopolem jest więc bardzo krytyczne, a zadaniem Cesarza będzie pomyśleć o oswobodzeniu i to prędkiem walecznych wojowników, jeżli nie chce, by drugie przezimowanie ich w Krymie pochłonęło tysiące nowych ofiar. Jedna jeszcze tylko wyprawa do Bessarabii mogłaby ratować expedycyę krymską: takie przeniesienie widowni boju musiałoby zresztą wsparte być koniecznie czynnym udziałem Austryi, gdyż inaczej byłoby także bezskutecznem usiłowaniem".

Szef korpusu wojsk angielsko-tureckich jenerał Beatson udał się do Dardanellów dla zlustrowania 4000 żołnierza z swego oddziału. Konstantynopol dostawić ma kontyngensu składającego się z około 2500 żołnierzy. Razem spodziewają się zebrać 20.000 żołnierza, a to tak Turków jak i chrześcian. Zaciąg ten odbywa się jednak bardzo opieszale.

Dla nadzoru szpitali i kuchni angielskich udali się do Bałakławy kuchmistrz Soyer i Miss Nightingale. *(Abbld. W. Z.)*

(Doniesienia z floty baltyckiej.)

Z pokładu okrętu „Tartar" dnia 15. maja o siódmej godzinie wieczór zawiera *Kölnische Ztg.* następującą korespondencyę:

„Jesteśmy nareszcie w Elfsnabben, czyli jak je zowią Szwedzi Elggsnabben, kontenci, że po wytrzymanej przez trzy dni burzy, czujemy się znowu na ziemi. Małe to miejsce, tylko kilka ubogich chat rybackich, ale sławne z nieszczęśliwych wojen szwedzkich z Rosyą, leży w bardzo pustej okolicy bezludnej. Jest tu mnóstwo skał, na których widać karłowate drzewa i gdzieniegdzie wznoszące się zarośle. W miejscu, gdzieśmy wylądowali razem z okrętem „Cossak", który dziś przed nami zarzucił tu kotwicę, jest tak obszerny port, czyli raczej zatoka, iżby mogła w sobie pomieścić w dwójnasób tak wielką liczbę okrętów Jej Mości Królowej angielskiej, jaka się obecnie znajduje na wodach baltyckiego morza Przybyliśmy tu jako przednia straż mających za nami nadpłynąć okrętów, a jutro lub najdalej pojutrze przybędzie główna siła floty, która się teraz zgromadziła przed Faräsundem w Gotlandyi w liczbie 30—35 okrętów, z wyjątkiem statków, zajmujących się blokada. Słychać, że będziemy tu czekać na przybycie także eskadry francuskiej. Admirał Dundas który sprężysto utrzymuje na okrętach karność i porządek, uda się zaraz za swem przybyciem do odległego ztąd tylko 5 mil Sztokholmu złożyć osobiście Królowi swoje uszanowanie. Paropływ „Arrogant" zwiedził przed kilku dniami opuszczone od rosyjskiego wojska wspy Alandzkie. Mieszkańcy tamtejsi przyjęli jak najuprzejmiej majtków, którzy na ląd wysiedli i komunikacyę z nimi zawiązali. W jaki sposób będzie flota prowadzić wojnę przeciw fortecom rosyjskim, nie słychać jeszcze nic pewnego. Admirał odbiera ciągle na Gdańsk od angielskiego rządu depesze".

Z Berlina donoszą telegrafem do gazety *Times* pod dniem 18. maja:

„Wczoraj zawinął do Gdańska okręt „Driver" pod rozkazami kapitana Gardiner. Na wysokości Dünamünde zabrano ośm rosyjskich okrętów kupieckich. Okręta „Imperieuse" i „Tartar" zostały uszkodzone przez zetknięcie się, i dla reparacyi do Anglii posłane. Gdy „Driver" opuszczał Reval, powiewała na brzegu bandera parlamentarska; niewiadomo z jakiego powodu."

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 27. maja. *Monitor* donosi: Jego Mość Król Portugalii przybył tu wczoraj; książę Napoleon powitał go najpierw, a Cesarz przyjmował go u wnijścia do pałacu Tuileryów.

Paryż, 28. maja. Dzisiejszy *Monitor* zawiera raport jenerała Pelissier z d. 27. b. m. treści następującej: Dnia 25. zajęliśmy linię Czernej; nieliczny nieprzyjaciel stawił nieznaczny opór i cofnął się w góry. Odtąd nie robił żadnej demonstracyi. Roboty fortyfikacyjne pod Kamieszą postępują ciągle. — Za przybyciem sprzymierzonych opuścił nieprzyjaciel Kercz i Jenikale, spalił swe parostatki i wysadził kilka prochowni w powietrze. Flota sprzymierzonych zamyka teraz morze azowskie.

Petersburg, 26. maja. Książę Gorczakow donosi z Sebastopola z d. 21. b. m., że nie zaszło nic ważnego. W Eupatoryi wsiadły d. 19. b. m. wszystkie wojska na okręta; przeznaczenie ich niewiadome. Według opowiadania zbiegów opuścili Turcy Eupatoryę i tylko Egypcyanie pozostali. *(L. k. a.)*

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie stryjskim.)

Stryj, 18. maja. Według doniesień handlowych podajemy ceny przeciętne zboża i innych foriałów, jakie były w pierwszej połowie maja na targach w Bolechowie, Bukaczowcach, Dolinie, Kałuszu, Mikołajowie i Rozdole: korzec pszenicy 13r.12k.—13r.—13r. 36k.—13r.45k.—13r.24k.—15r.36k.; żyta 11r.36k.—11r.—11r.12k. —11r.—11r.6k.—11r.36k.; jęczmienia 8r.—9r.30k.—8r.48k.—8r. 45k.—8r.12k.—9r.12k.; owsa 5r.24k.—7r.30k.—6r.—5r.30k.—7r.— 6r.48k.; hreczki 14r.—8r.30k.—0—8r.—8r.18k.—9r.12k.; kukurudzy 11r.12k.—11r.—11r.12k.—10r.30k.—11r.42k.—11r.36k.; kartofli 0—0—0—4r.48k.—4r.48k.—4r.12k. Cetnar siana 1r.12k.—2r. 24k.—1r.40k.—1r.54k.—1r.36k.—1r.20k. Sąg drzewa twardego 4r. 44k.—3r.—4r.20k.—14r.24k.—4r.12k.—6r.24k., miękkiego 3r.12k. —2r.12k.—3r.15k.—10r.24k.—1r.57k.—5r.36k. Funt mięsa wołowego 7k.—6k.—6k.—$4^3/_5$k.—$5^2/_4$k.—6k. Garniec okowity 2r.—1r. 34k.—1r.50k.—1r.48k.—2r.—1r.36k. m. k.

(Targ Ołomuniecki na woły.)

Ołomuniec, 22. maja. Na dzisiejszy targ przypędzono 199 sztuk wołów, mianowicie: Izak Zweigenthal z Mokradu 23, Ifr. Baumöhl z Lutowiska 59, Nissen Diker z Radwanowic 22, Dawid Pflan-

zer z Brzeska 31, Abraham Pflanzer z Rayskiego 30, a w mniejszych partyach 34 sztuk.

Dla nadzwyczajnie wysokich cen był handel mało ożywiony, i część bydła pozostała niesprzedana.

W drodze sprzedano: Samuel Kerbel z Żywca w Biały 32 sztuk, zaś w mniejszych partyach 22 sztuk w Boberku i 41 sztuk w Opawie. W Neuticzejnie sprzedano 23, w Lipniku 18, a pod Ołomuńcem 25 sztuk.

Na targu Wiedeńskim było 2012 sztuk wołów, a za cetnar płacono 25—27 złr. m. k.

Na przyszły tydzień spodziewają się 800 sztuk wołów z Galicyi.

Kurs lwowski.

Dnia 30. maja.		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	5	50	5	53
Dukat cesarski	„ „	5	54	5	57
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	6	10	10
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	57	1	58
Talar pruski	„ „	1	52	1	54
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	24	1	25
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.		94	48	95	20
Galicyjskie Obligacye indem.		72	21	72	40
5% Pożyczka narodowa		83	45	84	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 30. maja 1855.		złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	m. k.	—	—
„ przedał „ „ 100 po	„ „	—	—
„ dawał „ „ za 100	„ „	—	—
„ żądał „ „ za 100	„ „	—	—

Wiédeński kurs papierów.

		Dnia 26. maja.		w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	$79^9/_{16}$ $^3/_4$ $^7/_8$	$79^3/_4$
detto pożyczki narod.	5%	„	$84^5/_8$ $^1/_2$ $^7/_{16}$	$84^9/_{16}$
detto z r. 1851 serya B.	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	„	—	—
Obligacye długu państwa	$4^1/_2$%	„	$69^1/_4$ $^1/_2$ $^5/_8$	$69^1/_2$
detto detto	4%	„	$62^7/_8$	$62^7/_8$
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„	—	—
detto detto detto	3%	„	—	—
detto detto	$2^1/_2$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	219	219
detto detto z r. 1839		„	—	$117^1/_4$
detto detto z r. 1854		„	$101^7/_8$	$101^7/_8$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2^1/_2$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto krajów koron.	5%		73	73
Akcye bankowe			988	988
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			$438^3/_4$	$438^3/_4$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.			—	—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.			$242^1/_2$	$242^1/_2$
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.			—	—
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.			—	—
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.			—	—
Renty Como			—	—

Wiédeński kurs wekslów.

	Dnia 26. maja.	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	$104^1/_2$ $^1/_4$ l.	$104^1/_2$ 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$127^1/_2$ 127 $126^7/_8$ l.	127 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24^1/_2$ fl.	$126^1/_8$ $125^7/_8$ l.	126 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$92^3/_4$ $^1/_2$ l.	$92^1/_2$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	)12-19 18 18 l.	12-19 2 m.
	)12-21 20 19 19 l.	12-20 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$126^1/_2$ $^1/_2$ l.	$126^1/_2$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków	$147^3/_8$ $^1/_4$ 147 147 l.	$147^3/_8$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	— 31 T.S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T.S.
Cesarskie dukaty	$32^1/_2$ $^1/_4$	$32^3/_8$ Agio.
Ducaten al marco		— Agio.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 30. maja.

Obligacye długu państwa 5% $79^3/_4$; $4^1/_2$% —; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; $2^1/_2$% —. losowane obligacye 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. $220^1/_2$; z. r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —; Akcye bank. 990. Akcye kolei półn. 1900. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 519. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiédniu —. Akcye niż.-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg $126^3/_4$ l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt $125^3/_4$. l. 2. m. Hamburg 92 l. 2. m. Liwurno —. l. 2. m. Londyn 12.17. 3. l. m. Medyolan $125^7/_8$. Marsylia —. Paryż $146^1/_2$. Bukareszt —. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. $31^5/_8$. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A.—. lit. B. —. Lomb. $102^1/_4$; 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. $71^1/_4$; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 $101^{13}/_{16}$. Pożyczka narodowa $84^1/_4$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 314 fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 30. maja.

Hr. Dzieduszycki Aleks., ze Stryja. — Hrabina Krasicka Henryka, z Dubiecka. — PP. Omeitz Franciszek, c. k. adwokat kraj., z Lublany. — Jordan Teofil, z Nowego sioła. — Kröbl Franciszek, c. k. sekretarz namiestnictwa, z Stynawy. — Malczewski Stanisław, z Cześnik. — Wierzchowski Edward, z Pleśnian. — Sozański Silwery, z Kornałowic. — Leszczyński Jan, z Luczan. — Łodyński Hieronim, z Milatyna. — Polanowski Aleks., z Moskowa. — Szymanowski Szymon, z Spasowa. — Kronstein Hipolit, z Kruhowa. — Urbański Rudolf, z Dobrosina. — Kozłowski Władysław, z Brodów. — Czermiński Juliusz, z Glińska.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 30. maja.

JE hr. Schlick, komendant armii i jenerał kawaleryi, do Janowa. — Hr. Humnicki Władysław, do Rozpucza. — Hr. Skarbek Mikołaj, do Tarnopola. — PP. Lewinger, c. k jenerał-major, do Gródka. — Möser, c. k. dyrektor budownictwa, do Przemyśla. — Wurml Juliusz, c. k. pułkownik inżyn., do Manasterzysk. — Korytowski Erazm, do Starego miasta. — Łokuciejowski Ludwik, do Lipska. — Romaszkan Stanisław, do Horodenki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 29. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6 god. zran.	324.38	+ 11.6°	73.5	północny	sł.	pochmurno
2 god. pop.	324.35	+ 13.8°	80.2	połud.-zach.	„	deszcz
10 god. wie.	324.46	+ 12.8°	86.9	„	„	pogoda

Opadnięcie w 24 godz 0.''' 20.

T E A T R.

Dziś: opera niem.: **„Lucia di Lamermoor."**

Jutro dnia 1. czerwca 1855 (w Abonamencie):

„Barbara Rusinowska."

Oryginalny dramat historyczny w 5 aktach.

W sobotę: opera niem.: **„Prorok."**

K R O N I K A.

Z obozu sprzymierzonych pod Sebastopolem donoszą gazecie Tryestyńskiej: „W obozie niezbywa na rozrywkach i wszyscy bawią się jak mogą. Nawet komedye bywają grywane. Zuawi drugiego pułku urządzili teatr i dają w nim przedstawienia oklaskiwane przez licznych widzów. Scena i kulisy przyrządzone są z baraki. Po prawej stronie fasady stoi niewiasta w żebrzącej postawie, po lewej dumna figura niewieścia w wojennym ubiorze, wskazująca palcem kolumnę uwieńczoną wawrzynem, na której wypisane są nazwy: Alma i Inkerman. Zasłona przedstawia cesarskiego orła na dużym globusie, trzymającego w szponach sztandary Francyi i Anglii. Mały przekop w ziemi oznacza miejsce orkiestry. Dla publiczności urządzone są siedzenia z ziemi. Najbardziej zajmuje wszystkich sztuka pod tytułem: „Le retour de Crimée". Niejest to arcydzieło dramatyczne, ale obudza tęsknotę, jak niegdyś u żydów za garnkami egipskiemi. Bohaterami są dwaj sierżanci, angielski i francuski. Obadwaj wracają po różnych dziełach bohaterskich okryci sławą i ranami do ogniska domowego i wychylają kilka butelek za zdrowie Cesarza Napoleona i Królowy Wiktoryi. Można sobie wyobrazić, że odgrywają bardzo naturalnie swoje role. — Role kobiet są mniej udatne, a co najzabawniejsza przytem, że na pierwszy odgłos bębna rzucają poważni ojcowie, naiwne córki i szlachetne matrony swą fałszywą powłokę, chwytają karabin i tornistrę i śpieszą naprzeciw nieprzyjaciela, jak się to stało w czasie przedstawienia na dniu 2. b. m. W ogóle podziwiać trzeba zaprawdę wesołość i zimną krew wojska w obozie mimo nieustannych trudów i niebezpieczeństw."

Niemieccy artyści w Rzymie obchodzili jak zwykle tak i w tym roku festyn majowy na dniu 5. b. m. bardzo wesoło i poetycznie. Główną część majówki stanowi jak wiadomo pochód masek, które i tą razą odznaczały się bogactwem i oryginalnością kostiumów. Różne gry, muzyka i śpiewy o zakład zajmują większą część dnia, a zakończają festyn wyścigi osłów, przy których wygrywa ten, kto ostatni dójdzie do mety. Widzowie napędzają krzykiem i razami stoicznych szaraków do biegu, a szlachetni jeźdźcy muszą zadawać sobie niemałą pracę, by powściągnąć zapęd swych biegunów, przyczem zdarza się nieraz, że niejeden kawaler najprozaiczniej skąpie się w piasku.

— Wychodźtwo ze Szkocyi do Kanady przybrało w ostatnim czasie wielkie rozmiary. W obydwóch ostatnich miesiącach opuściło 5000 osób Szkocyę, by się przesiedlić do Kanady.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.